REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Podpisnik:Miha Lobnik
Izdajatelj certifikata:Republika Slovenija
Serijska št. certifikata:5c 9c 18 4a 00 00 00 00
Datum poteka certifikata:10.03.2026
Datum in čas podpisa:16:37, 15.06.2022
Referenčna številka:0700-30/2022/2

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana
T: 080 81 80
E: gp@zagovornik-rs.si

Ga. Petra Škofic
Vodja kabineta Predsednika Vlade
Gregorčičeva ulica 25
1000 Ljubljana
E: petra.skofic@gov.si; gp.kpv@gov.si

Številka: 0700-30/2022/2
Datum: 15. 6. 2022

Zadeva: Opozorilo in priporočilo Zagovornika načela enakosti

Spoštovani,

dne 15. 6. 2022 je bil Zagovornik načela enakosti (v nadaljevanju: Zagovornik) prek družbenih omrežij, z novinarskim vprašanjem in na podlagi prejetega predloga za obravnavo diskriminacije obveščen o oglasu za delo, ki ste ga objavili na svojem profilu na omrežju LinkedIn, kjer ste predstavljeni kot vodja kabineta predsednika vlade. Oglas se je glasil: »Iščemo analitika/analitičarko med 25 in 30 let, ki razume delovanje gospodarstva, finančnih trgov in podjetij, ki se zna poglobiti v ključne kazalnike, številke in izkaze in jih zna pretvoriti v uporabno vsebino. Obvladati mora angleški jezik, imeti dokončano fakulteto in uživati v številkah, prezentacijah in tabelah. Motivacijsko pismo (one-pager) lahko pošljete v direktno sporočilo.« Obvestilu Zagovorniku je bil priložen tudi posnetek zaslona predmetnega oglasa v izvirni obliki, z vsebovanim starostnim pogojem.

*

Zagovornik preverja dejansko stanje glede možnega obstoja diskriminacije v konkretni zadevi na podlagi z njo povezanih razpoložljivih podatkov ter ključnih določil, ki jih vsebuje Zakon o varstvu pred diskriminacijo (v nadaljevanju: ZVarD).[1]

Diskriminacijo opredeljuje 4. člen ZVarD, skladno s katerim pomeni diskriminacija vsako neupravičeno dejansko ali pravno neenako obravnavanje, razlikovanje, izključevanje ali omejevanje ali opustitev ravnanja zaradi osebnih okoliščin, ki ima za cilj ali posledico oviranje, zmanjšanje ali izničevanje enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, drugih pravic, pravnih interesov in ugodnosti. Diskriminacija zaradi katere koli osebne okoliščine je prepovedana.

Diskriminacija se dogaja na različnih področjih družbenega življenja, na katerih morajo po 2. členu ZVarD državni organi, lokalne skupnosti, nosilci javnih pooblastil ter pravne in fizične

[1] Zakon o varstvu pred diskriminacijo (ZVarD), Uradni list RS, št. 33/16, 21/18 – ZNOrg.

osebe na vseh področjih oblastnega odločanja, delovanja v pravnem prometu in pri drugem svojem delovanju oziroma ravnanju v razmerju do tretjih oseb zagotavljati varstvo pred diskriminacijo oziroma enako obravnavanje vseh oseb. Ta področja so med drugim povezana tudi s **pogoji za dostop do zaposlitve**, samozaposlitve ali poklica, vključno z **izbirnimi merili in pogoji zaposlovanja**, ne glede na vrsto dejavnosti in na vseh ravneh poklicne hierarhije, vključno z napredovanjem (prva alineja 2. člena ZVarD).

Prepoved diskriminacije pri zaposlovanju določa tudi Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1). Po 6. členu ZDR-1 mora delodajalec iskalcu ali iskalki zaposlitve pri zaposlovanju zagotavljati enako obravnavo ne glede na narodnost, raso ali etnično poreklo, nacionalno in socialno poreklo, spol, barvo kože, zdravstveno stanje, invalidnost, vero ali prepričanje, starost, spolno usmerjenost, družinsko stanje, članstvo v sindikatu, premoženjsko stanje ali drugo osebno okoliščino v skladu s tem zakonom, predpisi o uresničevanju načela enakega obravnavanja in predpisi o enakih možnostih žensk in moških. Enako obravnavo mora delodajalec zagotavljati kandidatu oziroma delavcu zlasti pri **zaposlovanju**, napredovanju, usposabljanju, izobraževanju, prekvalifikaciji, plačah in drugih prejemkih iz delovnega razmerja, odsotnostih z dela, delovnih razmerah, delovnem času in odpovedi pogodbe o zaposlitvi.

V primeru, če je oseba ali skupina oseb zaradi določene osebne okoliščine bila, je ali bi lahko bila v enakih in podobnih situacijah obravnavana manj ugodno, kot se obravnava, se je obravnavala ali bi se obravnavala druga oseba ali skupina oseb, gre za **neposredno diskriminacijo**. Vendar pa takšno različno obravnavanje zaradi določene osebne okoliščine ne pomeni diskriminacije po ZVarD, če temelji na legitimnem cilju in so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna, potrebna in sorazmerna. V primeru osebne okoliščine starosti je takšna izjema od neposredne diskriminacije ob jasni opredelitvi legitimnega cilja ter ustreznih in potrebnih sredstev za doseganje tega cilja priznana takrat, ko zaradi narave določene poklicne dejavnosti ali konteksta njenega opravljanja taka značilnost predstavlja **bistveno in odločilno poklicno zahtevo**. Povedano drugače, starost je kot pogoj za zaposlitev dopustno postaviti samo takrat, ko brez določene starosti določenega dela ni mogoče opravljati, pod pogojem, da cilja, ki ga tako postavljena starost zasleduje, ni mogoče doseči na drug način kot samo z določitvijo starostnega pogoja.

*

Iz oglasa ni razvidno, da bi bila postavljena starost 25 do 30 let bistvena in odločilna značilnost zaposlenega za opravljanje nalog analitika ali analitičarke, »ki razume delovanje gospodarstva, finančnih trgov in podjetij, ki se zna poglobiti v ključne kazalnike, številke in izkaze in jih zna pretvoriti v uporabno vsebino.« Ni videti jasnih razlogov, zakaj ne bi bilo navedenega dela možno enako dobro opravljati tudi pri drugačni starosti. Zato Zagovornik določitev starostnega pogoja šteje za obliko neupravičene neposredne diskriminacije.

Po drugi alineji 21. člena ZVarD ima Zagovornik pristojnost podati priporočila državnim organom, lokalnim skupnostim, nosilcem javnih pooblastil, delodajalcem, gospodarskim subjektom in drugim subjektom v zvezi z ugotovljenim položajem oseb z določeno osebno okoliščino, in sicer glede preprečevanja in odpravljanja diskriminacije. Po petem poglavju pa Zagovornik lahko tudi vodi postopek ugotavljanja diskriminacije bodisi na predlog diskriminirane osebe bodisi po uradni dolžnosti.

Zagovornik je na dan obvestila o zatrjevani kršitvi preveril stanje oglasa na portalu LinkedIn in ugotovil, da je bil oglas istega dne že spremenjen na način, da ne vsebuje več starostnega pogoja. V komentarju svoje objave ste zapisali, da ste spremenili objavo, ker ste bili opozorjeni, da omejitev starosti ni dopustna. Iz navedenega izhaja zavedanje o spornosti postavljanja starostnih pogojev ter da je bila kršitev po opozorilu odpravljena. Glede na navedeno Zagovornik postopka ugotavljanja diskriminacije po 5. poglavju ZVarD ne bo uvedel. Vas pa ob tem opozarja na ustavne in zakonske določbe, na podlagi katerih takšen oglas ni pravno

dopusten, ter priporoča skrb za to, da starostne omejitve v oglasih oziroma poizvedovanjih ne bodo navedene.

Prosimo vas, da nam v roku 8 dni od prejema tega opozorila in priporočila sporočite, ali ste sprejeli opozorilo in ali boste upoštevali priporočilo glede prihodnje skrbnosti pri izvajanju načela nediskriminacije pri oglasih za delo.

Lepo pozdravljeni,

Pripravila:
Dr. Neža Kogovšek Šalamon
Vodja oddelka za ugotavljanje diskriminacije in zagovorništvo

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Poslano:
- naslovniku (Ga. Petra Škofic, Vodja kabineta Predsednika Vlade, E: petra.skofic@gov.si; gp.kpv@gov.si),
- zbirka dok. gradiva.